

- Specijalni izvještaj o medijima u RS
- Izetbegovića u Ajvatovici

- Supervizori u bijegu
- To je vaša građanska dužnost ili...

*Izvještaj Media Plana i Institute
for War & Peace Reporting o
medijima
u BiH
III Serija - broj 1
12. jul 1997*

Monitoring Report

Mediji RS u vrtlogu

SRT na ispitu

U vremenima krize novinari i mediji pokazuju svoju najveću snagu ili propuste. Erupcija prepirki između predsjednika Republike Srpske Biljane Plavšića i krila SDS kojim rukovode Radovan Karadžić i Momčilo Krajišnik i njihovo prerastanje u pravi politički rat, stavili su medije u srpskom entitetu, posebno SRT (Srpska Radio Televizija) pred ozbiljan ispit. Nezavisni mediji pratili su krizu sa različitim stepenom preciznosti, ali je bilo zanimljivo vidjeti kako će se SRT, koja je od svog osnivanja 1992. godine uglavnom služila kao glasnogovornik vladajuće Srpske demokratske stranke, baviti ozbiljnim rascjepom u okviru partije. Hoće li konflikt nagnati izvještaje i urednike SRT-a da krizu prate s objektivnošću, pridajući kako poziciji

Biljane Plavšića, tako i poziciji SDS-a jednaku pažnju i prepuštajući gledaocima i publici da odluče ko je u pravu a ko ne. Na žalost profesije, odgovor je - ne.

Od samog početka sukoba, SRT se pokazala kao u potpunosti predana pozicijama i proglasima SDS-Pale i izrazito neprijateljski orijentisana prema predsjednici srpskog entiteta. Novinari i urednici na Palama nisu ispoštovali bezmalo nijedan od osnovnih novinarskih kriterija. I dok je Plavšićevoj, doduše nakon žalbe, data mogućnost pojavljivanja u informativnim emisijama u većernjim terminima, prilozi u kojima se o njoj radilo ili u kojima joj je bila data mogućnost da objasni svoju poziciju, dolazili su tek nakon brojnih priča u kojima su

je zvaničnici SDS-a ili novinari napadali. SRT je propustila izvijestiti da je predsjednica RS uhapšena na aerodromu u Beogradu, kao i razlog zbog koga je uopšte došlo do sukoba u RS. SRT nije obavijestila svoje gledaoce o sadržini spornih odredaba Ustava, na koje su se obje strane u političkom sukobu pozivale. Nije bilo pokušaja nezavisne, objektivne analize bilo koje od pozicija, već samo pristrasnog ponavljanja jedne i neprijateljskog odnosa prema drugoj. SRT insistira na tome da je politički nezavisna, profesionalna medijska kuća, te da bi stoga morala biti ocjenjivana sa pozicije profesionalnih, a ne političkih standarda. Na nesreću gledalaca, SRT ne uspeva zadovoljiti ni najniže standarde profesionalnog

novinarstva, ba-veæi se prvenstveno propagandom.

Imaju•i u vidu nivo propusta i njihov zna•aj u kontekstu politi•ke borbe u Republici Srpskoj i budu•nosti Bosne, odlu•ili smo da ve•i dio ovog izdanja posvetimo pitanju na•ina na koji je SRT izvještavala o krizi.

Kriza u RS je poœela 27. juna, naredbom

Plavšićeve da suspenduje ministra unutrašnjih poslova RS Dragana Kijca. No, to gledaoci SRT nisu znali, jer im to njihova televizija nije œak ni nagovijestila.

Izmeœu ostalih, razlozi za ovakvu odluku bili su oglašivanje MUP-a RS na naredbe predsjednice RS o saradnji policije u Brœkom sa meœunarodnom

zajednicom, te odbijanje da se izvrši istraga o korupciji u Vladi i snagama policije. Biljana Plavšić je naredila i stavljanje policije u Brœkom pod njenu direktnu kontrolu i zaustavila izvršenje Kijševe odluke o raspuštanju nekih specijalnih policijskih jedinica u RS.

MONITORING REPORT

Izvještaj
Institute for War & Peace
Reporting and Media Plan

Direktor projekta: Zlatko
Dizdarevic

IWPR Institut za ratno i
mirnodopsko izvještavanje
(IWPR) je britanska dobrotvorna
ustanova, osnovana sa namjerom
da pomaže razvoj nezavisnih
medija i da podrži glasove
promjena.

Media Plan je
bosanskohercegovačka nezavisna
organizacija specijalizovana za
medijske analize, obuku i
razvoj medija.

MEDIA PLAN

Monitoring Report dijeli se
besplatno. Umnožavanje je
dopušteno. Sa zahvalnošću
napominju da je ovaj projekat
podrška Swedish International
Development and Cooperation
Agency, Open Society Institute
(SIDA) Itraživačke i edukacione
projekte Media plana i IWPRa u
Bosni i Hercegovini pomažu
European Union, US Information
Agency, National Endowment for
Democracy and Winston
Foundation for World Peace.

Bosna i Hercegovina:

Obala Kulina bana 4/I, 71000
Sarajevo,
Tel / Fax: (387 71) 667 734/5
E-mail:
MEDIAPLAN_ZU@ZAMIR-SA.ztn.apc.org
101657.3100@compuserve.com

UK:

Lancaster House, 33 Islington
High St., London N1 9LH
Tel (44 171) 713 71 30
Fax (44 171) 713 71 40
E-mail: warreport@iwpr.org.uk

US:

Box 2617, New York, NY 10185,
Tel: (1 212) 688-1451,
Fax: (1 212) 371-4054

Udarna informativna
emisija SRT Novosti nije
se potrudila ni da spomene
naredbe predsjednice RS.
Èak i u narednim danima,
kada je SRT emitovala
napade Vlade i MUP-a RS na
Biljanu Plavšića za
donošenje "neustav-nih"
odluka o Brèkom i nekim
kadrovskim pitanjima, kako
zvaniènici, tako ni
izvještaèi nisu pomenuli
njenu najvažniju naredbu -
onu o suspenziji Kijca.
Pri tom, Kabinetu
Plavšićeve nikada nije
data mogućnost da objasni
potrebu za donošenjem
ovakvih naredbi.

U medijima veæine
zemalja, vijest da su
jednu tako visoku liènost
uhapsile policijske snage
susjedne zemlje, bila bi
smatrana za vijest od
izuzetnog znaèaja, te
naravno i predsjednikova
verzija događaja. Ipak,
prije no što æe
izvijestiti da je
prethodne veèeri
predsjednica Plavšića bila
zadržana na aerodromu u
Beogradu, Novosti 30, juna
prvo objavljuju demanti
èelana Predsjedništva BiH
iz RS Momčila Krajišnika
(po veæ ustaljenom obièaju
tituliranog kao
"predsjednika u
Predsjedništvu BiH iz RS")
da je do hapšenja Biljane
Plavšića uopšte došlo.
Zatim se govorilo o
Krajišnikovim susretima sa
zvaniènicima međunarodne
zajednice i drugim
vijestima nevezanim za ovu
temu. Uslijedilo je
pozivanje na navode
novinske agencije AFP da
bivši predsjednik RS
Radovan Karadžić ne
podrška Plavšićekine
stavove i da vjeruje da
ona može ugroziti opstanak

RS svojom "servilnošću"
međunarodnoj zajednici.

Tek nakon ovakvog uvoda,
u 13. minutu emisije,
voditelj je proèitao
izjavu Biljane Plavšića
kojom ona objašnjava
detalje hapšenja. Bez
pokušaja analize situacije
i bez kontaktiranja
Plavšićeve ili njenog
portparola, voditelj
provodi ostatak emisije
napadajući predsjednicu
srpskog entiteta uz
konstatacije prema kojima
je ona oruđe u rukama
međunarodne zajednice.

Voditelj u maniru
komentatora, tvrdi da
izjava predsjednice ne
kaže da su predsjednika
Republike Srpske od
Bijeljine do Banja Luke
pratila specijalne
jedinice SFOR za pratnju...
te da je SFOR delovao van
mandata i umešao se u
unutarnje stvari RS.
Zaključio je da je namera
takvog èina da se
predsednik RS dovede u
sukob sa ostalim državnim
institucijama. Njeno
uvjeravanje da posljednji
događaji u RS
predstavljaju državni udar
od strane Karadžića,
Novosti proglašavaju
potpuno nelogiènim, budući
da je Dr. Radovan Karadžić
preneo sva svoja
ovlaštenja na gospođu
Plavšića još pre izbora. Na
tvrdnje predsjednice RS da
je bila sprijeèena da se
obradi javnosti putem
državnih medija, voditelj
ustvrđuje da predsednik RS
obmanjuje javnost.

Program je Plavšićevu
posebno kritikovao stoga
što je svoju verziju prièe
o povratku iz Londona dala
prije nezavisnom radiju
B92 iz Beograda - nego
SRT-u.

30, juna Srpski radio nije ni spomenuo sluèaj Plavšia.

U *Novostima* SRT od 1. jula prièa o predsjednici srpskog entiteta ponovo je dobila drugo mjesto - nakon vijesti o sastanku Glavnog odbora SDS-a, koji je pozvao predsjednicu da se iz kancelarije u Banja Luci vrati na Pale ili podnese ostavku. SRT prenosi snimke pres konferencije koju je predsjednica Plavšia uprilièila. Bez objavljivanja izvorne izjave predsjednice RS, izvještaè iznosi sopstveni pregled njenog obraèanja novinarima. Ipak, bilo je to prvi put da je gledaocima makar dat nagovještaj da je ona pokušala da suspenduje Kijca.

Izvještaè detaljno iznosi i optu•be Biljane Plavšia za

korupciju u policiji i vlasti, kao i detalje o umješanosti kompanija Centrex i Selekt-Impex u korupcijsku aferu. Umjesto direktnog komentarisanja cijelog sluèaja, SRT prenosi u cjelini tekst iz sutrašnjeg izdanja Glasa srpskog (lista pod dr•avnom kontrolom). Prema ustaljenom obièaju, SRT nije propratila prièu ni nezavisnim izvještavanjem niti analizom. Odmah nakon završetka udarne informativne emisije, SRT je emitovala 45-minutno obraèanje Biljane Plavšia narodu Republike Srpske, u kome je ona iznijela svoju verziju dogadjaja od 27. juna *naovamo* i pru•ila detaljniji uvid u optu•be o korupciji.

2, jula *Novosti* SRT ponavljaju šemu od prethodnog dana, emitirajuèi prvo ultimatum Glavnog odbora SDS-a i nove optu•be na raèun Plavšiaeve. SRT zatim napada pristalice Plavšiaeve. Izvještavajuèi da su Nezavisni socijaldemokrati RS pozvali Plavšiaevu da raspusti Skupštinu RS, voditelj iznosi da je lider ove partije Milorad Dodik *još jednom dokazao da oni koji se bore za vlast ni pred èim ne staju, èak ni po cenu izazivanja haosa i anarhije u zemlji.* Zanimljivo je da se SRT opredijelila da vijest o tome da su snage SFOR-a prethodne veèeri pojaèale aktivnost u Banja Luci i blokirale pristup predsjedništvu entiteta emituje posljednju u nizu.

Iduæeg dana, prije poèetka *Novosti* proèitana je izjava: Veèerašnji

informativni program biæe emitovan iz Studija SRT u Sarajevu (misli se na "Srpsko Sarajevo", odnosno Pale) buduèi da su urednici u TV Studiju SRT Banja Luka pod pritiskom i ucenama da prate instrukcije Kabineta predsjednika RS. Zvaniènici RS doneli su odluku da se do daljnjeg programi emituju iz Studija Sarajevo. Nije bilo dodatnih objašnjenja. Kada se sutradan program, ipak, nastavio iz banjaluèkog studija, gledaoce je

pozdravio voditelj koga nikada prije nisu vidjeli. Prema izvorima bliskim SRT-u, deset novinara ove kuæe iznenada je otišlo na odmor. Kao i prethodnih dana, SRT nije pokazala mnogo smisla za rasporeðivanje vijesti prema njihovoj va•nosti. Novosti zapoèinju pismom koje je Biljana Plavšia uputila predsjedniku Skupštine RS Draganu Kaliniau, od koga tra•i da iznese svoj stav o raspuštanju Skupštine. Nakon toga je emitovano Krajišnikovo pismeno upozorenje Plavšiaevoj da ne raspusti Skupštinu, praæeno apelima pravoslavnog sveštenstva i Srba u dijaspori da se rukovodstvo RS izljubi i pomiri. Tek tada je voditelj najavio da je uprkos brojnim apelima predsjednica Plavšia naredila raspuštanje Skupštine i raspisala nove izbore.

Novosti SRT ne analiziraju razloge koji su Plavšiaevu naveli na donošenje ovakve odluke, veæ podsjeæaju gledaoce ko je Biljana Plavšia u prvom redu i dao to zvanje. Uz prikazivanje prošlogodišnjih arhivskih materijala o njenom proglašenju za "vršioca du•nosti" predsjednika, voditelj istie: *Bila su to vremena kada je voða srpskog naroda morao biti uklonjen usled pritisaka meðunarodne zajednice, ali ne i iz svog naroda. Isjeèak je zaèinjen pojaèanim snimkom ovacija: Pozdravi nam Rašu!*

Novosti 4.jula èitav program posveæuju napadima poslanika na predsjednicu. Za odgovor predsjednice

nije bilo mjesta, a tako ni za mišljenje opozicionih partija u Banja Luci koje su podr•ale njene zahtjeve. Novosti nisu takoæe izvijestile o mitingu podrške Biljani Plavšia u Banja Luci, koji je odr•an tog popodneva. O tome je publika obaviještena tek u vijestima u 10 uveæe.

Novosti su emitirale napade na Plavšiaevu jer je otkrila "strogo

povjerljiva" dokumenta u vezi sa korupcijom u policiji i vlasti još i prije 6. jula. Ipak, tog je dana voditelj u cijelosti proèitao "strogo povjerljivo" pismo koje joj je navodno uputio Vrhovni komandant Vojske RS general Pero Èolia. Nije spomenuto da su navodi iz pisma kontradiktorni Èoliaevim javnim izjavama od prije nekoliko dana, u kojima on tvrdi da æe vojska ostati van politiæke borbe, niti èinjenica da su Èoliaevi zahtjevi sumnjivo bliski zahtjevima Glavnog odbora SDS-a sa Pala.

Nakon izvještaja da se Plavšiaeva nije pojavila u Bijeljini na dogovorenom sastanku sa Krajišnikom, voditelj veæi dio priloga provodi napadajuæi predsjednicu i upozoravajuæi gledatelje da je opšte mišljenje da je predsednik Plavšia krenula putem bez povratka... *Ne podr•ava li predsednik RS objektivno destabilizaciju zemlje i ne vodi li je u kaos? Ukoliko gospoða Plavšia nije svesna svojih opasnih i neustavnih èinova, onda se mora javno reæi da ona postupa neodgovorno i da se zemlja i narod moraju braniti od nje i njenih grešaka, tako da se ne bismo morali braniti od stranih sila koje bi se uskoro mogle okrenuti protiv nas, koristeæi ovaj kaos.*

Plavšiaevoj nije data prilika da komentariše kako Èoliaevo pismo, tako ni otkazivanje sastanka u Bijeljini sve do pretposljednje vijesti koja je emitirana u udarnom terminu iduæeg

dana (7,7,)), a i tada tek nakon serije izvještaja o Skupštini i Vladi RS.

Srpski Radio u velikoj je mjeri podra•avao tehniku i manire televizije, premda je više ovisio o pozivanju na "neke strane medije" i "tradicionalno prijateljske" medije iz Grèke, kako bi dokazao svoje optu•be na raèun Biljane Plavšia.

Istovremeno: Nezavisna Televizija Banja Luka

NTV Banja Luka svojim gledaocima pru•ila je alternativni izvor vijesti u odnosu na SRT i usredsrijedila se na aktivnosti predsjednice Plavšia, te njene optu•be protiv Karad•iaa i SDS. NTV je stavila poseban naglasak na viøenje sukoba iz perspektive opozicionih partija koje su pru•ile podršku predsjednici srpskog entiteta.

Iako je NTV pru•ila svojevrsnu ravnote•u jednostranom izvještavanju SRT-a, pretjerala je sa podrškom Plavšiaevoj, a njeni izvještaèi su ne rijetko imali ulogu komentatora. Jedan od izvještaèa sa mitinga podrške Plavšiaevoj u Banja Luci 5. jula završetak mitinga prati emotivnim uzvikom: *Neka Bog po•ivi našu predsjednicu i svi smo uz nju!*

Štampa RS - za i protiv ili - dobro novinarstvo

Glas Srpski

Veliki dio izvještavanja Glasa Srpskog o dešavanjima pratio je formulu SRT-a. U toku posmatranog perioda, na stranicama Glasa Srpskog ime Biljane Plavšia našlo se 19 puta - od toga 16 puta sa negativnom konotacijom. Krajišnikovo se, pak, moglo proèitati 11 puta i uvijek u pozitivnom kontekstu.

Dnevne Nezavisne Novine (DNN)

Kako se kriza u RS razvijala, DNN su èitaocima pru•ale najdosljednije i najuravnote•enije izvještavanje od svih dnevnih izdanja u srpskom entitetu. Nedjeljnik DNN od 8,7, èitaocima je dao prvi put na uvid dokumentaciju koju je Biljana Plavšia uèinila dostupnom javnosti kako bi ilustrovala svoje optu•be za korupciju u dijelu policije i vlasti RS.

Sudeæi prema naèinu na koji se bavila sluèajem Plavšia, èini se da je redakcija Dnevnih Nezavisnih Novina bila na nekom kolektivnom odmoru u trenutku kada se u Republici Srpskoj, pa i u gradu gdje je sjedište ove informativne kuæe, dešavala jedna od najznaèajnijih prièa od kraja rata. Od 4, do 6, jula novinari ovog lista uspjeli su proizvesti samo jedan intervju sa Plavšiaevom i oko 10 centimetara teksta o predstojeæem mitingu podrške. Ostatak novinskih stubaca posveæenih ovoj temi ispunili su izvještaji novinskih agencija (Beta, SRNA, AIM) o dešavanjima u Banja Luci i na Palama, ilustrovani kompletnim prenošenjem izjava Biljane Plavšia. Ipak, uprkos nedovoljnom sopstvenom izvještavanju, DNN su ipak pru•ile balansiran prikaz dešavanja u srpskom entitetu u poreðenju sa ostalim listovima.

Alternativa

Alternativa zaslu•uje pohvalu za izvještavanje o politièkoj krizi u RS. Èitaocima u Doboju dat je izbalansiran izbor

uglavnom agencijskih vijesti, sa informiranjem o događajima u Banja Luci i na Palama. Alternativa se potrudila da pruži stavove obadrije strane na političkom bojištu. Objavljen je i poseban dodatak - izvorni tekst obrađanja Biljane Plavšić narodu od 3. jula. Alternativa se nije upustila u izvještavanje o tome kako je Doboj doživio sukob Banja Luka-Pale.

U međuvremenu u Srbiji...

I dok Srbiju i SR Jugoslaviju očekuje izbor novih predsjednika, državna televizija Srbije nije pružila razumljiv uvid u politički sukob u Republici Srpskoj, kao ni o učešću Radovana Karadžića u tim događajima. Podrška međunarodne zajednice legitimno izabranoj predsjednici srpskog entiteta u BiH nije u posmatranom periodu ni spomenuta. Uprkos tome što RTS (Radio Televizija Srbije) ima dopisnika u Banja Luci, u najgledanijem večernjem terminu od 3. jula (Dnevnik), izvještavanje se svelo na kratku vijest o odluci Plavšićeve da raspusti Skupštinu i raspiše nove izbore.

TV BiH

TV BiH obavila je prilično dobar posao u izvještavanju o političkoj krizi u RS - kada se već jednom uspjela natjerati da to učini. Propustila je da uhvati brod 30. juna, objavivši vijest o hapšenju Plavšićeve u Beogradu tek 10 minuta

nakon početka Dnevnika. Slično je tretirana i Plavšićina pres konferencija u emisiji od 1. jula, koja je uslijedila nakon vijesti o susretu američkog izaslanika Roberta Gelbarda sa Izetbegovićem, Mostaru i ekonomske rubrike. Interes TV BiH za događanja u RS porastao je 2. jula, kada je na pres konferenciji u Holiday Innu o Plavšići naširoko govoreno. Raspuštanje Skupštine RS 3. jula pokriveno je samo u okviru priče o izvještaju Reutersa o tvrdnjama SRT o navodnim naredbama NATO za hapšenje Karadžića i Mladića.

Ironija je htjela da je mjesto koje je TV BiH posvetila Plavšići bilo pandan onome SRT-a. Jedina razlika je u tome što je SRT redosljed priloga pravila takvim kako bi SDS-u bila data prilika da napadne Plavšićevu prije nego što ona nešto kaže - dok je TV BiH imala lošu procjenu o tome kolika je zaista važnost priče. Uglavnom se oslanjaju na strane novinske agencije, ova kuća je pružila prilično neutralno izvještavanje, ali se nikada nije pokušalo objasniti gledaocima zašto bi događaji u RS i za njih mogli biti važni. Uočljivo je bilo uvođenje novog termina za Biljanu Plavšić, koja je odjednom svrstana u "umjereno krilo SDS-a".

TV BiH obično izvještava sa sjednica Skupštine RS na Palama, ali to 4. jula nije učinila, Sjednici, naime, nisu prisustvovali predstavnici stranke SDA, UBSD i Stranke za BiH, sa

kojima izvještači TV BiH često putuju na teritoriju srpskog entiteta. Da su predstavnici ovih partija u Skupštini RS prisustvovali sjednici, voditelj verovatno ne bi pogrešno izvjestio da su i delegati Socijalističke partije, kao što nisu, bili na svojim delegatskim mjestima.

Od svih elektronskih medija TVINFO i NTV Studio 99 najpotpunije su izvještavali o događajima u RS - izbalansiran pristup objema stranama u sukobu pružio je gledaocima jasnu sliku o tome šta se zaista dešavalo. Posebno je Studio 99 koristio sve svoje izvore kako bi došao do priče, koristeći novinske agencije (uključujući i BETU), arhivske materijale i direktna telefonska uključivanja iz Banja Luke i Beograda. Za razliku od ostalih elektronskih medija u Federaciji, Studio 99 svrstavao je priču o aktuelnim zbivanjima u RS u sam vrh svojih večernjih informativnih emisija, sa detaljnim izveštajima iz Banja Luke. Na žalost, telefonske veze bile su toliko loše da su izvještaji, ponekad dugi i do 20 minuta, bili često nerazumljivi.

TVIN je čak proizveo i dvije polusatne specijalne emisije o krizi i demonstracijama u Banja Luci u znak podrške Plavšićevoj.

TV Herceg-Bosna

TV Herceg-Bosna citirala je jednog ne-hrvatskog političara govoreći o

Federaciji. Loše je u tome što izvještač nije obratio mnogo pažnje na ono što je taj političar rekao. Citirana je izjava Ministra unutarašnjih poslova Federacije Mehmeda Šilijaa koja se tiče podjele kantona Mostar. Voditelj emisije tvrdi da Šilijeva verzija Bosne i Hercegovine ne priznaje postojanje Hrvata. Ipak, u originalnoj Šilijevoj izjavi, kako je emitovana, nema ničega iz čega bi se mogao izvući takav zaključak.

Prema jednom od prethodnih priloga, izvještač se pita: Ako se ima u vidu uređenje grada Travnika, svakodnevno šikaniranje preostalih Hrvata u Bugojnu... kad bi sve to međunarodni dužnosnici htjeli vidjeti, drugačije bi sudili o tome tko snosi odgovornost za neprovođenje dejtonskog sporazuma? (2,7,) Svakako da postoje problemi za Hrvate u Bugojnu, ali prema riječima najviših međunarodnih zvaničnika, više od 7,000 Hrvata vratilo se prošle godine u sela oko Travnika.

TVHB još je manje bila zadovoljna čestim isticanjima američkog izaslanika Roberta Gelbarda o mafiji iz Mostara i visokom nivou organizovanog kriminala. Tako izvještač kaže gledaocima: *Začudojuša je i Gelbardova izjava o Mostaru kao glavnom gradu kriminala... prema riječima najviših dužnosnika MUP-a Hercegovačko-neretvanske upanije, plod insinucija i neobaviještenosti* (3,7,)

Hrvatski Radio Herceg-Bosna

Povratak pet bošnjačkih obitelji u Stolac u okviru pilot-projekta UNHCR-a izvještač ovog radija opisao je rekavši da prilikom ulaska u grad muslimanske čene, očitom nemogavši stišati emocije, uzvikivale su da će ovo biti muslimanska zemlja koju će obnoviti islamske zemlje. Očito je da muslimanske vlasti instruiraju povratnike kako bi se povećavale tenzije. Nakon toga, emitovan je prilog o tome kako je Hrvatima onemogućen povratak u Vareš i Kakanj zbog tvrdokornosti muslimanskih vlasti (Dnevnik, 27,6,)

HTV Mostar i TV Mostar

Ni u jednom trenutku u posmatranom periodu na Hrvatskoj Televiziji Mostar (HTV) nije se pojavio niti jedan bošnjački lider. Jedina partija koju ova televizijska kuća pominje je HDZ. TV Mostar ima odgovarajući pristup, koncentrišući se najviše na SDA, uz isključenje ostalih partija. Tako nije ni pomenuta izuzetno posjeđena pres konferencija SDP-a u Mostaru.

Dnevni Avaz

Dnevni Avaz je prenio izvještaj sa sastanka predstavnika u Parlamentu BiH i diskusiju o stvaranju Hercegovačko-neretvanskog kantona pod naslovom "Ako ne bude novih općina, doći će do podjele". Međutim, tekst nije razjasnio niti opravdao naslov. List je takođe iznio osvrt na

motiv blokade zajedničkih aktivnosti Federacije, pod naslovom "Tiha blokada". Iznijet je stav da su hrvatski predstavnici u tijelima Federacije odgovorni za blokadu odluke o Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Zaključak je da su "Hrvati srušili sporazum". Sudeći prema ova dva članka, čitava hrvatska nacija drži se odgovornom za probleme, a ne predstavnici Hrvata (25,7,)

TV BiH

TV BiH čvrsto se drži stare tradicije izvještavanja o svakom koraku svog predsjednika, u ovom slučaju Alije Izetbegovića. Posljednja prilika da se isproba ta tradicija bilo je izvještavanje ove kuće sa učešćem Predsjednika Predsjedništva BiH na hodočašću u Ajvatovici (25,6, 28,6, 29,6.). I dok je skoro 500 godina staro islamsko hodočašće Bošnjaka zasigurno bilo vrijedno izvještavanja, zar je moralo tri dana biti u prvom planu u Dnevniku? Izetbegović je prikazivan kao srce hodočašća, što se, uz broj zastava SDA koji se mogao primijetiti, moglo lako pomiješati sa nekim promotivnim mitingom stranke.

Supervizori u bijegu

Štampa sa obiju strana međuentitetske linije razgraničenja u Brčkom smatra da je zamjenika Visokog Predstavnik Roberta Faranda lako natjerati u bijeg. I to bukvalno.

U emisiji "Specijalni gost" Radija Slobodno Brèko od 25,6, glavni i odgovorni urednik stanice Admir Kadriæ organizovao je ne baš tako smiješno ismijavanje Faranda. Kadriæeva tipièna pitanja upućena Farandu bila su: *Niste li bili pod jakim uticajem Karla Bilta i srpskog lobija?* ili *Jeste li vi supervizor ili samo sprovodnik onoga što Srbi odluèe?*

Kadriæ je èelio znati nije li odluka da povratnici moraju imati dokumenta RS znaèila obilješavanje Bošnjaka kao Jevreja u Njemaèkoj u Drugom svjetskom ratu. Inkvizicija je oèito uznemirenog Faranda dovela do snašne reakcije: *Napadate međunarodnu zajednicu koja je zapravo došla da vam pomogne da šivate u Brèkom zajedno sa Srbima. Pomozite i vi nam da vam pomognemo.* Farand je zatim rekao slušaocima da ne moše više odgovarati na pitanja, buduèi da je veš kasno i da mora krenuti nazad u Brèko. Na to je Kadriæ ustvrdio da je nagli odlazak supervizora znaèio da on u budućnosti više ne namjerava biti gost tog studija. Pitamo se zašto? Nejasno je što su slušaoci saznali o Farandovim pogledima na trenutnu situaciju u Brèkom i o budućnosti ovog grada - ali je sigurno da su saznali što Kadriæ misli o Farandu.

Savjet novinarima: Terorisanje najznaèajnijeg međunarodnog zvaniènika u vašoj regiji smanjuje šanse da æete iz njegove kancelarije dobiti dobre informacije.

Intervju sa Robertom Farandom, objavljen u *Glasi Srpskom* od 28,6, bio je zanimljiv samo zbog komentara izvještaèa, koji je primijetio da je Farand oèito uznemiren, otišao odmah nakon što je upitan o Mostaru, a što je neprihvatljivo ponašanje diplomatskog predstavnika

TV Zenica - prièa dva grada

U informativnoj emisiji "Zenica Danas" od 24. juna HVO, pod èijom je kontrolom Jajce, optušen je za trenutno stanje u tom gradu. Izvještaè je, bez navođenja izvora, ustvrdio da je stanovnicima Jajca koji sada šive u gradu potrebna veš socijalna pomoš nego onima koji se nalaze u inostranstvu ili na podruèju pod kontrolom Armije (BiH)... *Polako ali neumitno, Jajèani ostaju bez svoga grada i bez svojih imanja... Èini se da (Jajce) umire, kao i njegov simbol, vodopad na Plivi.* Ovi komentari bili su dramatièno ilustrovani, ne intervjuima i slikovitim dokazima materijalnih teškoš, veš slikom uništenog vodopada, koji je miniran u vrijeme srpske okupacije.

Kamera je trebala zabilješiti i slièno stanje stvari u Banja Luci, koju je voditelj Medina Delibašia opisala kao "tragièan grad" u informativno-politièkom programu "Ogledalo" od 27,6, (emituje se petkom od 21-22). Njen propratni tekst aludirao je na grad u depresiji pod represivnim režimom. Njeni izvori bili su neimenovani: *kako kaš*

oni koji su tamo bili... U međuvremenu, kamera je prikazala šivahne i

lijepo obučene mlade ljude koji se šetau glavnom ulicom punom drveća i kafijaa, Gospodskom.

To je vaša građanska dužnost. Ili...

Registracija je najvažniji patriotski i nacionalni cilj, od vašeg glasa zavisi vaša budućnost i budućnost Brèkog!

Ovo je tekst dionigla koji Srpski Radio Brèko pušta prije svake informativne emisije ili programa koji za temu ima registraciju birača na predstojećim lokalnim izborima.

Ili, kako to kače TV Mostar:

Samo registrirani Mostarac je borac za jedinstveni Mostar (24.6.)

Taj koji se nije registrirao, taj nije Mostarac... Svi se trebaju registrirati I trebaju glasati za SDA, to nam je jedina šansa da opstanemo (23,6,)

Poštovane kolege!

Brine li vas što vaš list ili elektronski medij nije pomenut u ovom izveštaju? Ne očajavajte, biće.